

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
Vidéken: " 9 K, " 4 K 50f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓMIVATAL:

Debrecen, Fő tér, Lamprecht-palota, földszint, az udvarban hátul.

A trónbeszéd.

— Távirati tudósítás. —

Magyarországon még nem ült kormány ítélőszék előtt; ha ez a mostani kormány nem kerül oda: akkor ez az ország nem érdemel se alkotmányt, se függetlenséget; akkor olvaszszák be Ausztriába, vagy bárhová és jöjjön a nemzet halála, mely nem lesz, mint a költő mondja, nagyszerű halál, hanem csunya pusztulás, minő csak önmagunkkal tehetetlen, elernyed, szolgaságba süllyedt népeket érhet.

Reméljük, hogy nem így lesz; hogy az egész nemzet, nép és király együtt fogják számon kérni ettől a kormánytól a multat és meg fognak torolni mindent, melylyel az országot lejtőre sodorta.

A hatalom muló, a jog örökké él és a jog hatalma nagyobb minden kormányhatalomnál. Tisza hiheti, hogy a mai trónbeszéddel szilárd alapot kapott erőszakos, és országrontó politikája; téved és lélesen neki szörnyű ébredése. A mai trónbeszéd nem alap, hanem

zárókő, Tisza örömeinek befejező cselekménye. Ezután jön a megtorlás.

A trónbeszéd szövege a következő:

*Tisztelt Urak, Főrendek és Képviselők!
Kedvelt Hiveink!*

Bizalommal és reménnyel üdvözöltük volt Önöket ez országgyűlés megnyitásakor. Hosszu sorozatára mutattunk rá a megoldásra váró nagy kérdéseknek s bizva hazafiságukban és bölcsességükben, hivatuk fel Önöket a lankadatlan kitartással gyümölcsöző munkára.

Fájdalom, e kérdéseknek csekély része az, mit ezen országgyűlésnek sikerült megoldania.

Alig kezdte meg az országgyűlés törvényalkotási munkáját, parlamenti bonyodalmaknak hosszu sorozata akasztotta meg azt, úgy hogy csak az országgyűlés elején s majdan a párt harcok között beállott rövid szünet alatt sikerült ez országgyűlésnek néhány fontos törvényt megalkotnia.

Amazok közt az 1902. évi 5. törvénycikk s annak alapján fogantatosított konverzió fényes tanubizonyságot tett az államhitelezés mellett.

A vármegyék pénztári és számvéviségi teendőinek ellátásáról, a gazdasági munkássegélypénztárról, a cukorra vonatkozólag Bruxellesben kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről s végre a kívándorlásról és az utlevélügyről, valamint a külföldieknek hazánkban való lakhatásáról és a határrendőrségről szóló törvények fontos közgazdasági és közigazgatási közcélokat voltak hivatva megvalósítani.

A most elősorolt törvények megalkotása után hosszu szünet következett az országgyűlés törvényhozói munkálataiban s csak az 1904. év tavaszán vehette fel ismét az elejtett fonalat.

Az állam feltorlódtott folyó ügyeim kívül két nagy horderejű kérdés vált mindenekelőtt sürgős megoldásra.

Meg kellett a tisztviselők fizetésének rendezése terén késedelem nélkül tenni, amennyit azonnal lehetett s addig is, míg a kérdés végleges rendezése bekövetkezhetnék, pótlékok engedélyezése útján elment a törvényhozás addig a határig, a meddig az ország pénzügyi helyzete való parancsoló tekintet megengedte.

E rendelkezést kiegészítette a

Az uszó hárem.

Egy német lap tudósítója keleti utjáról érdekes tudósítást küldött lapjának. Az uszó háremről ezeket írja:

„Konstantinápolyban — írja a tudósító — egy pasa szállott a hajóra négy háremhölgyével, eunuchjával és sok szolgálval. A pasa új működési helyére, török Albániába utazott, hogy ott a főkormányzóságot átvegye. A hajón minden nagyobb kabin el volt foglalva és a kapitánynak nagy fejtörést okozott, hogy Albánia jövő kormányzóját és annak hölgyeit hová helyezze el. Végre az egyik utas praktikus eszméjére a dohányzó-termet rendezték be a pasa hölgyeinek.

Január hónapban voltunk és mégis napsugaras tiszta idő járta és enyhe tavaszi szellő fujdogált. A pasa azonban vastag bundában, piros fezzel a fején lépdéglát a fedélzeten. Törődött, öreg ember volt, a ki hatalmas bundájában is didergett és a napon sütkérezve, iparkodott felmelegedni. Az egyetlen imponáló e kis emberen a hosszu, melléig érő, gondosan ápolat szakál volt. A pasától tisztos távolban állottak a görög tolmács és három török szolgál.

Ezalatt a dohányzó-teremben a pasa

hölgyei reggeliztek. A terem ablakai nyitva állottak és így tisztán kivehető volt a benlevők alakja. Bőrrel áthuzott padokon ültek a hölgyek, lábaikat maguk alá vonva és így ettek. Világos, csikozott ruha volt rajtuk, melynek szabása a barát-csuhához hasonlított és a nők alakját teljesen elfedte. Különös szépség e nők között nem is volt, sőt ellenkezőleg, a mi európai ízlésünk szerint igen közönséges arcuk volt, kifejezéstelen szemekkel, széles orral és duzzadt ajakkal. Arcuk keleti szokás szerint oly erősen kendőzött volt, hogy valódi színe meg sem látszott. Kis, szabályos füluket nagy függő díszítette. Legszebb volt e nők gondosan ápolat kis keze, ujjaik tele csillogó gyűrűkkel. A reggeli után gyümölcsöt hordtak fel. Érdekes volt látni, hogy e nők sajátkezüleg nem csináltak semmit, még a gyümölcsöt is az eunuchnak kellett a tárlól a hölgyek előtt fekvő kis tálcára tenni. A reggeli után az eunuch egy arany dohányzó-szelencét vett elő, urnőinek cigarettát sodort, a papir szelét nyelvvel megnedvesítette, azután a nők szájába dugta a cigarettát és meggyújtotta.

Az idő ezalatt gyorsan mulott. Már Korfu-szigete körül jártunk és nemsokára Hagit-Saranta kikötő felé közeledtünk. A kapitány jelt adott, mire a kikötőben egy

gyönyörűen fellobogózott gőzös közeledett felénk. A Lloyd-hajóstársaság ügynöke személyesen megjelent, hogy az előkelő vendégeket fogadja. A pasának és hölgyeinek át kellett szállniok a gőzösrre, a mely partra vitte volna őket. A kapitány már sürgette a beszállást, de ekkor a hárem hirtelen ki-mondta a sztrájkot. A hölgyek ugyanis vonakodtak, hogy a hajó-lépcsőn le menjenek és a gőzösrre átszálljanak. Minden kapacitálás hiábavalónak bizonyult. Az öreg, kedélyes kapitány sűrűn káromkodott, hogy az ő ideje drága, ne töltessék vele hiába. Midőn már semmi sem segített, a kapitány végre intett négy matróznak, ezek mindegyike karjaiba vett egy-egy hölgyet és három lépcsőt is ugorva, pár perc alatt a csónakra rakták a háremet. A pasa, a eunuch és a szolgál tatótt szájjal, szótlannul állottak a fedélzeten. Hárem hölgyeket idegen férfiak, még pedig hitetlenek érintettek!

Mindez villámgyorsan történt. Most azonban a körülálló homéri kacajban törték ki és a pasa legokosabbnak találta minél gyorsabban távozni. Az utasok még sokáig lobogtatták kendőiket az utolsó hárem után.

Arcképes igazolványba

fényképek leggyorsabban és legizlésesebben készülnek * * *

Némethi József

műtermében

Piacz-u. 42.

magyar államvasutak alkalmazottainak fizetésrendezése, valamint azon törvények megalkotása, melyek belevonták az akció keretébe a vármegyei és községi szolgálat azon érdemes közegeit is, kik az állami közigazgatás legfontosabb, legfelelősségteljesebb teendőit odaadással végezték eddig is, anélkül, hogy illetményeik tekintetében az állami tisztviselőkkel egyenlő elbánásban részesültek volna.

Az ezerkilencszáznegyedik évi I. törvény cikk alapján eszközölt ideiglenes rendezés fél munkát képez, azt — amint a pénzügyi helyzet megengedi — az egész művet rendszeresen kiépítő végleges rendezésnek kell felváltania. Addig is azonban jelentékeny haladást mutat a múlttal szemben s a magyar állam tisztviselői iránt érzett áldozatkész jóindulatának fényes tanujele.

Az állam számos sürgős beruházási szükségletén kívánt segíteni s az ország közgazdasági viszonyainak újabb lendületet adni a beruházásokról szóló törvény, a közoktatásügyi, igazságügyi és belügyi téren felmerült néhány beruházási szükséglet mellett, tulnyomó részben oly közgazdasági természetű kiadásokat engedélyezett az, amelyek a hazai mezőgazdaság, ipar és közlekedésügy hatékony előmozdítására s az ipar helyzetének, valamint a kereseti viszonyoknak megjavítására hivatvák. Különösen pedig a nagy összegek, melyek vízszabályozási és utépítési munkákkal kapcsolatos földmunkálatokra voltak engedélyezhetőek, hatékony eszközt adtak kormányunk kezébe a tavalyi kedvezőtlen gazdasági és ipari bajok sikeres leküzdésére.

A kérdések e két nagy csoportja mellett az anyakönyvi törvény módosítása újabb lépést jelent a közigazgatás egyöntetűbbé, egyszerűbbé tétele terén; a marhasó árának újabb leszállításáról, a Rába szabályozó társulatról, számos helyi érdekű vasutáról szóló törvények a közgazdasági fejlődésnek megannyi újabb eszközét képezik: az Olaszországgal kötött ideiglenes kereskedelmi szerződés örvendetes biztosítékot nyújt ezen velünk szövetséges viszonyban élő s számos közgazdasági érdekszálal egybefűzött nagyhatalommal való kereskedelmi viszonyainknak, mindkét fél jogos érdekeit kielégítő méltányos rendezése iránt.

Végre a katonai alapítványi helyek szaporítására vonatkozó törvény, a katonai nevelésügy terén parancsunkra kormányzati uton foganatosított reformokkal együtt a magyar tisztekben ma még sajnálatunkra mutatkozó állandó hiány

fedezését intézményszerűen biztosítja.

Ezeken kívül számos fontos és sürgős javaslat állott tárgyalásra készen a képviselőház előtt.

Ezeknek tárgyalására azonban nem kerülhetett a sor.

A közelmúlt tapasztalatai arra indították a képviselőház nagy részét, hogy a házszabályok reformjának kérdését tűzze napirendre s az ebből kifejlődött küzdelmek oly válságos helyzetet teremtettek, melyben a jelen országgyűlés munkaképességének helyreállítását nem lehet többé reménylenünk.

Ezen helyzetben alkotmányos kötelességünknek tartjuk, hogy alkalmat adjunk az állásfoglalásra a nemzetnek. Tesszük ezt bizalommal eltelve a nemzetnek alkotmányos intézményeihez való ragaszkodása és hagyományos politikai bölcsesége iránt. Király és nemzet egyetértése és kölcsönös bizalma állította helyre a zavartalan alkotmányos élet feltételeit. S a nemzet szabad intézményeinek zavartalan, sikeres működése tette lehetővé a békés fejlődésnek mögöttünk álló áldásos korszakát. És ha most ez intézmények működése belső okokból akadályokba ütközik, a nemzetre hárul a feladat, hogy kinyilvánítsa akaratát.

Ezen okoknál fogva kormányunk terjesztésére az 1901-ik évi október 24-ikére összehívott országgyűlésnek korábbi feloszlását határoztuk el.

Fogadják és vigyék küldöiknek őszinte királyi üdvözetünket.

Ezzel a jelen országgyűlést be-rekesztettnek nyilvánítjuk.

Ime a trónbeszéd! Jellemzi ezt a beszédet az a tény, a mi kimaradt belőle. Tisza váltig azzal fenyegetőzött, hogy a király meg fogja dorgálni az ellenzéket és *be is terjesztett olyféle szöveget, de azt a kabinetiroda visszautasította.* A mostani végleges szövegből a szidás kimaradt és a mostani trónbeszéd nem sokat különbözik elődjétől, melyek rendszeresen csak az elvégzett munka felsorolásából állottak.

A várban.

A trónbeszéd felolvasása formások között folyt le. A megjelent képviselők — kormánypártiak, dissidensek és Meszlényi Pál volt néppárti képviselő, mint az ellenzék egyetlen reprezentánsa — az előírás szerint felállottak, mire a király bejött és felolvasta a trónbeszédet. Eljenzés csak ott volt, mikor a király azt olvasta fel, hogy a nemzetre kellett hivatkozni. *Mikor a király a felolvasást elvégezte, sarkon fordult és elhagyta a termet; nem váltott senkivel egyetlen egy szót sem.*

Stössel nem akarta megadni magát.

— Távirati tudósítás. —

Port-Artur kapitulációjáról ma olyan hírek érkeznek, a melyek szerint Stössel tábornok **nem akarta magát megadni** és csak a kényszerítő körülmények hatása alatt szánta rá magát a kapitulációra.

Az erre vonatkozó londoni távirat így szól:

Harcoljatok ti! . . .

Port-Artur fegyverbíró helyőrsége nem tett ki négy-ötezer embert és mindössze legfeljebb háromezeren voltak olyanok, **a kik a puskát még a kezükben tudták tartani.**

A kiket a golyó megkímélt, betegség és éhség pusztított el. Tifusz és görvélyes betegség pusztított a katonák között.

Stössel még mult vasárnap is *minden-áron tovább akart harcolni.* Sebei fájdalmat okoztak ugyan neki, de még látott maga körül fegyverbíró embereket és az utolsó emberig harcolni akart velük. Tábornokai így szóltak hozzá:

— **Nem tudunk tovább harcolni!**

Emberek ki vannak merülve, nem tudnak mozdulni, nem tudják a fegyvert a kezükben tartani, állva alusznak! Mi még parancsolhatunk, **de a katonák nem tudnak engedelmeskedni!**

Erre Stössel egészen kikelve színéből és a kezét ökölre szorítva így kiáltott:

— **Akkor harcoljatok ti tábornokok! Nem szabad magunkat megadnunk!**

„Port-Artur soha sem kapitulál.“

A főparancsnok mindenre el volt készülve és csak alárendeltjeinek makacs ellenállása birta rá, hogy érvelésüket meghallgassa.

Rochlenszki és Wiren admirálisok, Szmirnov és Fox tábornok esdekelve kérték, hogy ne vállalkozzék a rettenetes lépésre és Stössel végül engedni volt kénytelen.

Karzov kapitány, aki egy torpedórombolóval Csifuba érkezett, a következőket mondja:

— Meg vagyok róla győződve, hogy Port-Artur már régen kapitulált volna, ha Stössel nem utasította volna vissza a *főtisztek sürgős tanácsait.* Stössel mindig azt felelte nekik, hogy megígérte a cárnak, hogy **soha sem fog kapitulálni és meg akarta tartani szavát.**

Más tisztek, a kik Csifuba érkeztek, azt mondták, hogy csakis a *hadiszer hiánya okozta Port-Artur elesét.* A helyőrség hónapok óta csak szuronnyal tartotta fenn a várat.

A japánok humanizmusa.

A port-arturi sebesültek s betegek száma 15,000-nél többet tesz ki. A japánoknak az volt legelső gondjuk, hogy jobb elátásról gondoskodjanak.

Nogi a mikádó parancsára közvetlen a kapituláció aláírása után bőséges készleteket, kötszereket és eleséget szállított a kórházakba és már most az orosz orvosok mel-

A Schmidtbauer-féle

Igmánó

keserűvíz reggel fél pohárral használva, a természet által nyújtott legköltősebb gyomor-, bél és vértisztító, amellyel e-dn kívül jó étvágyat hoz. — Üvegje 50 fillér. — Csak a felét kell bevenni, mint más keserűvizekből, azért kapható mindentűt kis üveggel is 20 fillérért. — **Debrezenbe kapható:** Kocssek G., Komlóssy L., Főlegyházi J., Tóth K., Deutsch L., Krausz J. B., Riekl J. Z., Váray J., Mayer J. Geréby utóca, Lásztig és Bék. Fritsch, K., Parti F., Kertész S., Róth Antal, Merkl F., Weisz M., Darvas M., Köröskényi A., Farkas H. — sor kereskedő uraknál.

lett japán orvosok is végzik a kórházakban a szolgálatot.

A japánok a legnagyobb figyelmet tanúsítják Stössel iránt; így közvetlenül a kapituláció aláírása után megengedték neki, hogy táviratot küldjön a cárnak, a melyben értesítette Port-Artur elcsérlését.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A nyíregyházi főgimnázium kibővítése. A nyíregyházi főgimnázium egy emeletes székházának kibővítésére a közoktatásiügyi miniszter 182,000 korona beruházási államsegélyt engedélyezett. Az új épület, melynek építését a tavasszal megkezdik, impozáns palota lesz, hatalmas homlokzattal és végtelennek tetsző ablaksorozattal. Itt említjük meg, hogy Berzeviczy miniszter táviratilag; Zelenka püspök pedig levélben üdvözölte Martinyi Józsefet, a gimnázium nyugalomba vonult érdemes igazgatóját. Az intézet magyar fogalmaztatási módszerének megvizsgálására a miniszter Vészessy László egyetemi magántanárt, küldte ki, ki a szemlélet legközelebb megtartja.

Egyházkerületi főjegyzőség. A nagyharsányi református egyháztanács Dicsőfi József debreceni lelkészre adta le szavazatát, ki ez egyháznak a múlt választás alkalmával is jelöltje volt már. A szavazás határideje tudvalevőleg e hó utolsó napján jár le.

VIDÉK.

Gyilkosság Nagybecskerekén.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerekéről sürgönyzi levelezőnk, hogy a Józsefvárosi volt kerékpárpályától és a mehalai vámháztól mintegy háromszáz méternyire egy árokban, ma reggel a járőrelők egy teljesen csonttá fagyott női holttestre bukkantak, melynek nyakán a fojtogatás nyomai voltak láthatók.

A holttest száján és orrán véres hab volt látható, a miből minden kétséget kizárólag következtethető, hogy a szerencsétlen leány gyilkosságnak esett áldozatul.

Azonnal jelentést tettek az esetről a rendőrségnél, melynek részéről Malýata Agoston rendőrkapitány, Weisz dr. kerületi orvos kíséretében csakhamar megjelentek a helyszínen.

Megállapították, hogy kéjgyilkosság esete forog fenn. Ezt a körülményt a külső jelek magyarázzák és igazolják leginkább.

A holttestet a Józsefvárosi temető határához szállították, a hol holnap felboncolják. A holttest személyazonosságát csak később állapíthatta meg a rendőrség.

A holttest azonos Gyura Katalin mehalai leánnyal, a ki egy 29-ik gyalogezredbeli közkatonával folytatott szerelmi viszonyt. Most a rendőrség mindenekelőtt a leány kedvesét akarja kinyomozni, de azért érelyesen folyik a nyomozás a gyilkosok után is.

Rémes szerencsétlenség egy lakatosműhelyben. Temesvárról jelenti tudósítónk, hogy ott tegnap rendkívül szomorú eset történt. A város egyik legtörekvőbb, legnépszerűbb iparos, Kovács Gábor lakatosmester, továbbá két fia és egyik inasa borzalmas sebekkel borítva fekszenek a városi kórházban és állapotuk olyan súlyos, hogy aligha maradnak életben. Tegnap ugyanis a műhelyben dolgoztak, mely gépzemre van berendezve, mikor eddig még

ki nem derített okból a benzintartó felrobnt és az épület egy részét romba döntötte. A sebesült, összeégett embereket úgy huzták ki a romok alól és vitték kórházba, de állapotuk rendkívül aggodalmas. A rendőrség vizsgálatot indított, hogy az esetért kit terhel a felelősség,

Megégett öreg ember.

Borzalmas szerencsétlenségről adtak hírt tegnap B.-Ujvárosról a debreceni főszolgabíróságnak. *Egy öreg ember elaludt, miközben a ruhája tüzet fogott s holtra égett.* Az esetről tudósítónk a központi szolgabírósághoz intézett hivatalos jelentés nyomán a következőket írja:

B.-Ujvároson a református temető őrizetével volt megbízva Mónis János, egy 70 esztendősen vén ember. Kis kunyhócskája volt Mónisnak, aki persze csak nyitott tűz mellett melegedett a kunyhócskában.

Most egy kis ujévi ajándék révén is jobb napokat élt Mónis, aki nem vetette meg az itókát.

Tegnapelőtt is felöntött a garatra s úgy nagy álmosan lefeküdt. Miután pedig nagyon hideg volt, hát jó közel húzódott a tüzhöz.

A nyitott tűz mellé feküdt pedig, a melyből egy szikra a ruhájára pattant. Mikor másnap rátaláltak még élt ugyan, de teljesen összeégve, eszméletlenül feküdt a kunyhóban.

Beszállították a közkórházba, a kol két órai kintlódás után, a nélkül, hogy eszméletre tért volna, meghalt.

A VÁROSHÁZARÓL.

A városi szegényügyi bizottság holnap, január 6-án délután 3 órakor a városházán Oláh Károly elnöklése alatt ülést tart, melyre a pontos megjelenés kéri.

A szervező bizottság tegnap Domahidy Elemér főispán elnöklésével ülést tartott, melyen hosszú vita indult meg abban a kérdésben, vajjon miképen bocsájthatók el a rendőrök és a hajdulegények. A közgyűlés bizonyára a mellett fog állást foglalni, hogy a rendőrök ha vétkeztek, csak jogerős fegyelmi eljárási határozat szerint lesznek elbocsájthatók és illetve esetleg nyugdíjazhatók.

SZINHÁZ.

Tékozló. Az a szíves jóakarát, amelylyel a „Tékozló” című látványosságot a bérlő közönségnek is sűrű egymásutánban juttatják, nem találta meg sem az erkölcsi, sem az anyagi eredményt. A vasárnapi publikum még lelkesül a Bálint asztalos családi indiszkrétión, de a bérlőket, a finomultabb izlésű közönséget már nem szórakoztatja. Ez a magyarázata annak, hogy a tékozlás nem gyakorolt vonzerőt és a színház nézőterén üresen maradtak a padosorok. Egyebekben a szereplők se nagyon tékozlottak művészetüket s az előadás jóval alatta maradt a közönségszerőség színvonalán.

Színészek. Makó Lajos megszerezte előadásra Vajda Dezső „Színészek” című drámáját, melyet a Vigszínházban karácsony estéjén játszottak először. A darab még január végén színre kerül nálunk.

Csiky László jubileuma. A debreceni színtársulat tagjai tegnap délután nagy érdeklődés mellett tartották meg értekezletüket, művész kollegájuk Csiky László színészi jubileumának méltó megünneplése tárgyában. Az értekezleten megállapodtak abban, hogy a jubileumot lehetőleg január 20-án tartják meg, s ez alkalommal Dóczi Utolsó szerelem című verses vigjátékát adják elő. Az ünnepséget előkészítő bizottságba a maguk kebeléből bizottságot választottak, amelyet felkérés útján a színházi bizottság tagjaival és a sajtó több tagjával egészítenek ki. Az így megalakítandó bizottság állapítja meg az ünnepség további részleteit.

Színházi hírek. Ma, csütörtökön kerül színre Meyer Fröster Vilmos 5 felvonásos színműve, a „Hiedelbergi diákelet” a legutóbbi szereposztással. Pénteken kerül színre az „Utazás az özvegység felé” című 3 felvonásos bohózat. A bohózat főbb szerepeit Hahnel Aranka, Jészenszky Irén, Palágyi Lajos, Faragó Ödön, Sebestyén G. és Csiky László játsszák. „Bernd Róza” vasárnap esti premierjére jegyek péntektől kezdve előre válthatók.

Színtársulatunk Nyíregyházán. A debreceni színtársulat tagjai e hó 9-én és 10-én játszzák le utolsó kettejét azon előadásoknak, mikkel szerződés szerint tartoznak a nyíregyházi közönségnek. Hétfőn J. Barrie vigjátéka, „A vén leányok”, kedden G. Hauptmann színműve, „Berndt Róza” kerül színre a nyíregyházi színházban.

Elnémult harangok. Rákosi Viktor ily című csodaszép, izzóan hazafias regényéből Rákosi és Malonyay Dezső színművet készítettek, mely a Nemzeti Színházban e hó 20-ika körül kerül előadásra. A fővárosi premiert követő napon már Debrecenben is színre jön a nagyhatású ígérkező darab, melyből a társulat drámai tagjai még e héten megkezdik a próbákat. A debreceni bemutatón jelen lesz a szerző, Rákosi Viktor is, ki ugyan e napon mond választás előtti programbeszédet kerületében, H.-Nánáson.

Hegedüs Gyula képviselőjelölt. (Távirat.) A Vigszínház legnépszerűbb művésze, Hegedüs Gyula képviselőjelölt. A Lipótvárosban lép fel Uj-párti programmal. A legérdekesebb a dologban az, hogy Hegedüs Gyula a jelöltséget komolyan veszi. Akik felszólították a jelöltség elfogadására, arra a tüneményes népszerűsége számítanak, amelyet a közönségnek ez a dédelgetett kedvence a Lipótvárosban élvez.

A Színházi Ujság minden előadás szövegét és színlapját, azonkívül a legérdekesebb színházi híreket is közli. Egyes számára három krajcár.

Ezerjő EGY LITER CSANAK JÓZSEF FÜSZER és CSEMEGE ÜZLETÉBEN.

UJDONSÁGOK.

Munkácsy János hangversenye.

Debrecen, jan. 5.

Érdekes művészi eseménye lesz a hó 8-án Debrecennek. Egy fiatal művész, — akit bátran mondhatunk debreceni embernek, vagy legalább is hajdumegyének, mutatkozik be a közönségnek. *Munkácsy János*nak hívják a zene-zsenit, akit már is mint *második Kubelik*-et emlegetnek.

Művészi körökben nagy érdeklődéssel tekintenek *Munkácsy János* a hó 8-án este az Arany Bika szalodájában rendezendő hangversenye elé, amikor is az ifjú művész bizonyosságot tesz arról, hogy egy fényes dicsőségektől teljes pályára kezdetén áll.

Tegnap *Munkácsy János* látogatásokat tett Debrecenben, a hova is családi kötelek fűzik s tisztelt *Kiss Aron* ev. ref. püspöknél s dr. *Wolaska Nándor* r. kath. püspöknél is.

A nagy műelvezetet ígérő műsor, melyben *P. Nagy Zoltán* ismert népszerű művésznök zongora számokkal vesz részt, a következő számokból áll:

1. Ballada és polonaise. Wieux-temps H. *Munkácsy János*.
2. Polonaise op. 44. Chopin F. *P. Nagy Zoltán*.
3. Romanc op. 50. Beethoven L. *Munkácsy János*.
4. Papillons Rosenthal M. *P. Nagy Zoltán*.
5. Airs Hongroise Ernst H. W. *Munkácsy János*.

Hangverseny kezdete este 8 órakor. Jegyek a hangversenyre ifj. Csáthy Ferenc könyvkereskedésében válthatók.

Megégett gyermek.

— Szerencsétlenség a szülők távollétében.

Debrecen, jan. 4.

A Vigkedvü Mihály-utcán 57. szám alatt tegnap délelőtt egy négy éves kis fiú csaknem életével fizette meg gondatlan játékát. Ha idősebb leánytestvére idejében észre nem veszi a veszedelmet, a melyben kis testvére forgott, a kis fiú teljesen a lángok martalékává lesz. Különbösen sebesülései így is rendkívül súlyosak.

Mikor a szerencsétlenség történt, a szülők nem voltak otthon. Az apa Bertalan Sándor a Dóczy-féle leánynevelő intézetben volt elfoglalva, hol hivatalosolga, felesége pedig a piacon járt. Nyugodtan távoztak el hazulról, abban a hiszemben, hogy mi baj se történhet. Nagyobbik leányuk Róza már hét éves, elég nagy ahhoz, hogy megóvja kis testvérkáját minden bajtól. A következők azonban rájuk cáfoltak.

Csupán egy pillanat műve volt, hogy a kis Sándor egy észrevétlen pillanatban a konyha ajtaját, melyben vígan pattogott a tűz kinyitotta. Egy kipattanó szikra ráesett

a gyermek ruhájára, mely azonnal lángot vetett.

A kétségbeesett sikoltás, mely a gyermek ajkát elhagyta, figyelmessé tette néniét, aki borzadva látta kis testvérkáját a lángok közt.

Szerencsére nem vesztette el lélekjelenlétét s korához képest bámulatraméltó bátorsággal és leleményességgel fogott a mentési munkálatokhoz. Amilyen gyorsan csak tudta, leszaggatta róla ruháit s ezzel megmentette a legborzasztóbb tüzhalkítól.

A kis gyermek, akit hazaérkező szülei a kórházba szállítottak, különösen a gyomránál szenvedett súlyosabb égési sebeket.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint. Telefon 141. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szerkesztési és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

* **Karácsony ünnepe a gör. katolikusoknál.** A gör. kath. egyház folyó hó 7., 8. és 9. napján ünnepli az Ur Jézus születésének emlékeztétét, mely alkalomból a helybeli gör. kath. kápolnában az istentisztelet sorrendje a következő: *Pénteken*, a Karácsony előtünnepe délelőtt 9 órakor „Királyi imaórák”, melyek után a sz.-nagy-Bazil liturgiája végeztetik vesperegyével. Ejjel 12 órakor az Ur Jézus születésének emlékeztete. — *Szombaton*, az ünnep első napján délelőtt 9 órakor sz.-mise, mely alatt az ünnepi sz.-beszédet mondja Lázár Béla József, ungvári szentszéki jegyző, délután 3 órakor ünnepi vesperegye, 4 órakor sz.-olvasó. *Vasárnap*, az ünnep második napján 6 órakor reggeli istentisztelet; délelőtt 9 órakor sz.-mise, mely alatt Papp János, helybeli lelkes prédikál, sz.-mise után miroválás; délután 3 órakor vesperegye, utána sz.-olvasó. *Hétfőn*, az ünnep harmadik napján minden úgy, mint a második napon.

* **Rendkívüli megyei közgyűlés.** E hó 13-án rendkívüli megyei közgyűlést tart Hajdúvármegye Domahidy Elemér főispán elnöke alatt. A gyűlés tárgysorozatát folyó közgazgatási ügyek fogják képezni.

* **Kinevezés.** Papolezy József volt 2-ik honvédezdrebeli számvivőt a kereskedelmi miniszter posta- és távirda segéd-tisztjé nevezte ki.

* **Karácsonyfa-ünnepély.** A helybeli gör. kath. iskolában a karácsonyfa-ünnepély holnap, pénteken délután 3 órakor megy végbe, melyen a szegényebb sorsu tanulók a kegyes adományozások útján beszerzett ruhákat is átveszik.

* **Uj tartalékos hadnagy.** A király a debreceni 39-ik gyalogezrednél Turai Miklóst tartalékos hadnaggyá nevezte ki.

* **Szabadelődés a gyermekek egészségéről.** Dr. Tüdös Kálmán orvos, a főiskola egészségügyi tanára tegnap délután érdekes és nagyon tartalmas előadást tartott a szabadiskola hallgatóinak a Kereskedő Társulat dísztermében, melyet öt órakor teljesen megtöltött az érdeklődő közönség. Az előadás isme ez volt: Az iskolai nevelés befolyása az ifjuság egészségére. A nagyon érdekes előadás még három-négy szerdai délutánon fog folytatódni s meghallgatásuk eléggé nem is ajánlható a szülőknek.

* **Elüljárósági ülés.** Az ipartestület elüljárósága ma délután 5 órakor tartja meg ezévi első gyűlését, melyen Tóth Kálmán elnöke mellett a decemberi ügyeket intézi el.

* **Uj szövetkezetek.** Debrecen vidékén a *Hangya* legutóbb Hosszupályiban, Nádudvaron és Nyírvaján állított föl fogyasztási és értékesítő szövetkezetet. Az új szövetkezetek már meg is kezdték működésüket.

* **A szent Erzsébet-egyesület** a farsang folyamán, még pedig február hó 4-én táncestélyt rendez a Bika dísztermében. A választmány f. hó 2-án tartott ülésén elhatározta, hogy egyelőre nagyobb szabású bált mellőzve, szerényebb mederben teszi kísérletét ezen a téren. A rendezőséget az összes választmány fogja alkotni. A személy-jegy csak 2 korona, a család-jegy 5 korona, a páholy-jegy 10 korona, mely utóbbihoz személy-jegy nem kell. Gondoskodva lesz jó zenéről (lehetőleg 2 zenekarról), táncosokról és talán meglepetésről, melyet egyelőre nem árulunk el. Tekintve a jótékony célt és a szent Erzsébet-egyesület eddigi sikereit, nem nagy jóstehetség kell ahhoz, hogy ezen táncestélynek, melynek érdekében lelkes hölgyek serényen buzgólnak, megérdemlett szép erkölcsi és anyagi sikert jövedőünk és nagyon népes látogatottságot.

* **Elöléptetés.** A pénzügyminiszter Kovács Mátyás rendszeresített kataszteri mérnököt kataszteri főmérnöké nevezte ki.

* **Választási mozgalmak Debrecenben.** A választások első hírére megmozdultak a politikai körök s a házfelosztás tegnapi ténye már készen találta a debreceni politikai pártokat. Tegnap azután kötelezőleg megkötötte a szövetséget az új párt és a Kossuth párt Debrecenben, a mely egyezés alapján a Kossuth párt támogatja az új pártot Debrecen 3-ik kerületében, az új párt pedig minden erejét megfeszítve támogatja a Kossuth pártot a második kerületben. A választás módzatainak megállapítására mindkét párt egy 5 tagu bizottságot küldött ki. Ez a 10 tagu bizottság közösen állapítja meg a további teendőket. Egy bizonyos, hogy ha a két párt hiven, utolsó emberéig kitart egymás mellett, akkor az ellenzék Debrecen mindhárom kerületében győzni fog, hol bizonyos lévén, hogy az I. kerületben Thaly Kálmán megválasztása egyhangú lesz, miután a szabadelvű párt nem is állít vele szemben jelöltet.

* **A Csokonai-Kör ülése.** A Csokonai-Kör százados emlékünnepe rendező bizottsága január hó 6. napján, pénteken délután 4 órakor a kollégium kis tanácstermében ülést tart. Tárgyak: 1. Jelentések. 2. A szakbizottságok teendői.

* **Farsang.** Carneval herceg, a farsang örök ifju fejedelme ma ismét trónra jutott s eljöttével hódolatra hívta fel a mulatni vágyó fiatalságot. Az aranyoskedvű, mámoros princezidén ritka hosszú ideig, *hatvan teljes napig* fog uralkodni. Ez a hosszú regime épen elég arra, hogy az ifjuság átélvezze a farsang összes izgalmas gyönyöreit: Kitáncolhassa magát és összeszöjje azokat a finom táncokat, mik sürün torlódnak össze, ilytájt, farsang idején.

* **Megegyezési közgazgatás.** E hó 9-én Hajdúvármegye közgazgatási bizottsága Domahidy Elemér főispán elnöke alatt ülést tart, amelyen a szakelődők terjesztik elő az elmúlt december hónapra vonatkozó jelentéseiket.

A farsangi idényre

készítettünk. — Minél tömegesebb látogatásért esedez

mintaszerűen szervezett varrótermünkre tisztelettel felhívjuk a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét, ahol **esküvői, estélyi és hál** valamint **utcai ültözökeket** a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig — bárhol vásárolt kelmékből is; — a **legújabb divat szerint gyorsan és jutányosan** női ruha varró-terem, **DEBRECEN**-ben, **Batthyány utca 1. szám.**

Özv. M. Ring Marie és veje

* **Építőmunkások gyűlése.** A debreceni építő munkások nevében Pál János és társai kérelmet adtak be a polgármesteri hivatalhoz, hogy e hó 8-án d. e. 9 órakor gyűlést tarthassanak. A polgármester a gyűlés megtartását engedélyezte.

* **A Debreceni Csizmadia Áruosronok Szövetkezete** január hó 18-án, szerdán a „Korona” disztermében saját pénztára javára zártkörű táncvigalmat rendez. Kezdeté este 7 órakor. Belépti-díj tetszés szerint. Ittől a rendezőség, ételekről a vendéglős gondoskodik. Rendező-bizottság: Kurucz Miklós elnök, Szabó József pénztárnok, Szabó Sándor jegyző. Bartha János, Böszörményi Imre, Debreceni Ferenc, Kiss János, Madarász Ferenc, Nehéz József, Nosztrai István, Nagy Sándor, Nagy Ferenc, sz. Szabó József, Sztó Sándor, Varga Lajos.

* **Motor közlekedés a Debrecen—szerencsi vonalon.** Már régebben megírtuk, hogy Debrecen—Nyiregyháza és Szerencs között új vonat, személyszállításra berendezett motoros-kocsik fognak közlekedni. Ezen hírünket most hivatalosan is megerősíti az államvasutak debreceni üzletvezetősége, amely tegnap kiadott hirdetésében tudatja az érdeklődő közönséggel, hogy a jelzett vonalon már január tizenötödiktől kezdődőleg megindul a motoros kocsik forgalma. A vonat reggel öt óra tizenöt perckor indul Debrecenből és reggel 6 óra 49 perckor érkezik Nyiregyháza, 8 óra 25 perckor pedig Szerencsre. Szerencséről viszont este 7 óra 4 perckor indul, 8 óra 52 perckor érkezik Nyiregyháza és este 10 óra 23 perckor érkezik Debrecenbe. Ezenkívül a motorkocsik délután 3 óra 10 perckor indulnak Nyiregyháza felé és 4 óra 45 perckor érkeznek Szerencsre. Viszont Szerencséről indul 12 óra 15 perckor és délután 1 óra 53 perckor érkezik Debrecenbe.

* **Tea-estély és sétahangverseny** lesz ismét f. hó 15-én vasárnapon a Bika disztermében d. u. 5 órától 7 óráig. A szt. Erzsébet egyesület, melynek első tea-estélye oly szépen sikerült, rendezte ezt is. Lesz jó zene, jó tea, sütemény, rum, stb. mind csak egy korona. Ugy halljuk, meglepetések is készülnek, melyeket a t. közönség bizonyára szívesen fogad; de a zsarolás teljesen ki van zárva. Az érdeklődők bizonyára szívesen veszik e hírt.

* **Letört bimbó.** Koszorus Kálmán és nejét, Fazekas Ilonát súlyos csapás érte. Kis fiuk, Kálmán 5 és fél éves korában meghalt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Mesterutca 25. számú házból.

* **Vakmerő betörés.** Vakmerő betörésről értesült tegnap a rendőrség, melyet egy eddig ismeretlen tettes követett el Ungár Albert üzlete ellen. Az üzlet a Kistemplom-bazár épületben áll, hol csaknem minden ablak alatt rácsos pince ablak van, mely a aszfalt járda egy részét is elfoglalja. Ezt a rácsot, melyet Ungár Wertheim-féle lakattal szokott elzárni, a tettes álkulccsal kinyitotta s behatolt a pincébe, mely nem egyéb, mint egy óriási raktár. Innen már könnyű szerrel feljutott az üzletbe, a hol a pénztárfiókot feltörte. Itt azonban csalódás érte, mert a pénztárban egy fillér sem volt. A felsült betörő, hogy üres kézzel mégse távozzék, összeszedett vagy 90 korona értékű árut s azzal nyomtalanul eltűnt.

* **A pincérbetegséggyógyító** pénztár holnap, pénteken d. u. igazgatósági ülést tart, melyen a megjelentek számára tekintet nélkül fognak határozni. A fontos tárgyakra tekintettel pontos megjelenés köretik.

* **A felolvasó-esték negyediké** e hónap 12-én — mint mindig csütörtökön — a róm. kath. főgymnasium disztermében lesz megtartva. Értesülésünk szerint a program, melyet most összeállítanak, érdekes és változatos lesz, különösen kiváló felolvasásokra van kilátás. Mihelyt végleg összeállították a műsort, azt a t. közönség tudomására hozzuk. Többek kérdésére kijelentjük, hogy a második sorozatra, mely szintén öt felolvasó-estéből fog állani, mint az első, ugyanazon ár mellett, azaz két korona, előjegyzést, kivált a mostani bérlőktől, elfogad Mihalovits Jenő ur a Kigyógyógyasztárban. A második sorozat bérletjegye érvényes február 9-től április hó 6-ig.

* **Tegnap halottak.** Az anyakönyvi hivatalhoz tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Schwarc Elek izr. 2 hetes, Iván Mihály r. k. 36 éves, Szabó Lajos ref. 1 napos, Csuzi Jánosné ref. 42 éves, Németi Ferenc ref. 3 éves, özv. Burián Jánosné r. k. 77 éves.

* **Kirakat tolvajok.** Tegnap a déli órákban 12 és 1 óra közt ismeretlen tettesek Lebovics Zsigmond Kossuth-utcán lévő üzlete előtt kiakasztott három pár női cipőt elloptak. A cipők fél posztó béléssel bírtak s tizenöt korona értékűek. A tetteseket a rendőrség keresi.

* **A gázgyár működik.** Az utóbbi időben a gázvilágítás körül sok zavarok fordultak elő s a hideg miatt a befagyott csövek nem vezették a légszeszt úgy, mint kellett volna s a gázlámpák nagyon gyengén világítottak. Most aztán a gázgyár munkásai mindenütt javító munkálatot vezettek s egyelőre világítási panaszok nem fordulhatnak elő.

* **A cselédvásár károsultja.** Kevés batyujával a kezében helykeresés végett jött Debrecenbe Kovács Zsuzsánna nádudvari cseléd leány. A cselédvásárban batyuját maga mellé téve várta a jó szerencsét. Egész nap elállt ott, de a várva-várt szerencse csak nem jelentkezett. Helyette megtörtént vele az a különös eset, hogy a batyujába bekötte volt tizenkét korona készpénze eltűnt. A szegény leány csak a vasuton vette észre veszteségét s így csak tegnap jutott ismét Debrecenbe, hogy megkárosítója ellen panaszt emeljen.

* **Bizottsági ülés.** Debrecen város közigazgatási bizottsága rendes havi ülését ma délután tartja meg a városháza nagytanácstermében. A bizottsági ülésen a szakreferensek terjesztik elő jelentéseiket.

* **Bűnös leány.** Az egyensúlylial szörnyen hadilábon állott Göresös János nap-számos már akkor is, mikor a Debrecen söresarnokba bement. Szivacs természetű biró gyomra azonban még mindig kívánta az italt. Hozatta is a bort egyre-másra, a mit Demjén Anna csavagó cselédleány látva, melléje sompolygott és zsebéből egy kendőbe csavart tizenhat korona pénzt ellopva. A lopást többen látták, de Demjén Annának azért mégis sikerült megugrani. A tolvaj leányt másnap Göresös János felismerte s egy rendőr segítségével a bűnügyi osztályra kísértette, hol lezárták.

* **A hivatalos bölcsesség.** A sok csodabogár között, amelyek a hivatalos burokokban születnek, nem utolsó az sem, a melyet egy közeli árvaszék mostanában hozott létre. Egy kis-korú gyerek elhagyottá nyilvánítását kérték az árvaszéktől, mert az anyja már esztendővel ezelőtt elhagyta s a fővárosba költözött. Megindult a végnélkülinek látszó hivatalos eljárás, sorra születtek a leiratok, átiratok, megkeresések és értesítések, míg végre a budapesti államrendőrség hivatalosan értesítette az árvaszéket, hogy az anya nem képes a gyermeket eltartani, mert őt magát is más tartja. Erre azután meghozatott az árvaszék részéről a véghatározat, amely szerint az

elhagyottá nyilvánítási kérelemnek nem ad helyet. Nem pedig azért, mert arra tekintettel, hogy az anyát más tartja el s így a saját eltartásáról gondoskodnia nem kell s gyermekét annál könnyebben eltarthatja. Vagyis: a ki maga is másnak a tartására szorul és magát sem tudja eltartani, tartson el mást... Legalább a hivatalos logika szent szabályai szerint...

* **Letzter József fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műterme** Piac-utca 44. dr. Ujfaluassy-ház. Allandó fényképfelvételek a műterem kapubejáratajánál levő kirakatokban.

* **Az angol királyné szálloda** fényes éttörmében minden este zeneestély. A zeneestélyeket Rózsa Károly és a Magyar Testvérek zenekara jelölték.

* **Pármal ibolyaszappan** név alatt egy kitűnő mosdószappan van forgalomban. Rendkívül kedves gyöngéd ibolya-illata s bőrfinomító, tisztító hatása van e szappannak, úgy, hogy a legérzékenyebb arcbőrök is használhatják. Ennél jobbat sem a bel-, sem a külföldön nem csinálnak, még ha drágábban adják. Egy darab 80 fillér, három darab 2 korona 20 fillér. Készíti Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcban. Kapható Debrecenben: Tóth Béla, Mihalovits János, Grósz Nagy F., Muraközy L., Balázs Ö., Kovács Nándor, Szilcs F. gyógyszerészeknél, Kálnai János, Borsos Kata, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Márton Gyula, Benyáts Emil, Békés Lajos, Tóth Kálmán, Fenyő Sándor, Mentze Henrik, Komlóssy Lajos kereskedőknél. H.-Szoboszlón: Körner Bélánál. Más, kitűnő mosdószappanaim 20 fillértől feljebb kaphatók.

* **Kedélyderítő, tréfás (Jux) tárgyak, ékszerke, tréfás tombolanyeremények** Mentze Henrik újdonságok áruházában.

* **Gyenge, görvélykóros, vérszegény, tüdőbajra hajlandó** gyermeknek legjobban ajánlható a **Mihalovits-féle** iztelen csukamájolaj, melyet, miután sem kellemetlen szaga, sem kellemetlen íze nincsen, szívesen vesznek be a gyermekek. Kapható Mihalovits J. gyógyszerésztárában, Debrecenben.

* **Báli keztyűk, legyezők, crepe de chine, moussin depoi, liberty, selyem, bársony és plüsch, plüssé fodrok** minden színben, 15 és 25 cm. szélességben, legolcsóbban szerezhetők be **Bartha Kálmán** főtéri üzletében, városház-épület.

Mindenféle
nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiállít a

Debreceni Ujság

nyomdája,

Lamprecht-palota 42.

TÁVIRATOK.

A háboru.

Tokió, jan. 4. Stösszel a cárhatalom intézett táviratában engelmet kért arra, miszerint a japán tiszteknek az orosz tiszték becsületszavukat adhassák arra, hogy a háboruban többé részt nem vesznek.

Tokió, jan. 4. Nogi tábornok távirata szerint Port-Artur kapitulációjának feltételei a következőkben vannak megállapítva. Az összes orosz katonákat és kormányhivatalnokokat fogva tartják. Az oroszok összes hadikészlete a japánoknak átadandó. — Ha a japánok meggyőződnek arról, hogy az oroszok elpusztítják a hadikészletet, akkor a japánok a béketárgyalásokat azonnal megszakítják. Tekintettel az orosz tiszték vitézségére, megengedik, hogy a tiszték kardjukat megtarthassák s a kor-

mányhivatalnokkal együtt az esetben, ha írásban becsületszavukat adják, hogy a háboruban részt nem vesznek s fegyverhez nem nyulnak, megengedik, hogy hazájukba visszatérhessenek.

Előre kibukott kormánypártiak.

Budapest, január 4. A mostani választásoknál a következő volt kormánypárti képviselők nem lépnek többé fel: Janovits István, Fabiny Theophi, Rohonyi Gyula, Veszter Imre, Rónay János, Podmaniczky Frigyes, Rubinek Gyula, gróf Teleki Gyula, Bauer Mihály, Hámori László és Blaskovics Ferenc. Nyilván lesz még több ilyen: egyelőre azonban csak ennyiről tudjuk az „előre bukást”.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A miniszterelnök sajtópöre.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Körülbelül két évvel ezelőtt, mikor Fényes László hírlapíró a Székesfőváros és Vidéke című lapban hosszabb cikksorozatban oglalkozott a tönkrement Kereskedelmi és Iparbank ügyével, közleményeiben erősen megvádolta a bank volt elnökét, gróf Tisza István miniszterelnököt, a ki a cikk tartalma miatt sajtópört indított Fényes László ellen és az esküdtbiróság novemberben el is ítélte Fényest.

A cikksorozatnak azt a részét, a mely gróf Tisza István személyével foglalkozik, annak idején leköszölte a szociáldemokrata-párt lapja, a „Népszava” is, a miért aztán a közlőt, Weltner Jakab pártvezért szintén pörbe fogták. Weltner ügyvédje decemberben arra kérte az esküdtbiróság elnökét, hogy a pör tárgyalását tűzze ki a decemberi ülészsakra, mert a cikkben foglalt állításokat bizonyítani kívánja és ha sokáig húzódik az ügy, akkor a bizonyítékok egy része nem állhat többé rendelkezésre. A bíróság erre azt felelte, hogy a decemberi esküdtbirósági tárgyalások sorrendje már meg van állapítva. Weltner Jakab január 4-én új határnapot kért, mire a büntetőtörvényszék most a következő érdekes határozatot hozta:

A bíróság, a mely a szociálisták részéről állandó támadásoknak van kitéve, részben elfogultnak érzi magát erre való tekintettel a szociálista ügyek letárgyalására. Éppen ezért történt, hogy már legutóbb több ügyben a pozsonyi törvényszéket delegálta a Kuria. Mielőtt tehát a Weltner előterjesztésére véglegesen ítélné, megkérdi a Kuriát, vajjon nem hajlandó-e ennek a pörnek a tárgyalását is a pozsonyi bíróságra bízni.

§ **Sikkasztással vádolt ügyvéd.** (Fővárosi tudósítónktól.) Egy hitelezési ügyben a hitelezők dr. Erdős Károly fővárosi ügy-

védet bízták meg azzal, hogy az adósságokat hajtsa be és közzétűk a hitel arányában ossza fel. Erdős e megbízatásnak megfelelt, 4000 korona követelést behajtott, a pénznek azonban egy jelentékeny részével nem számolt el, mire a károsultak sikkasztás miatt tettek ellene följelentést. A budapesti királyi ügyészség elvállalta a vád képviselőt és Erdős ellen sikkasztás címén vádiratot adott be a büntetőtörvényszék vádtanácsához. Erdős ügyvéd a vádirat ellen azzal a kifogással élt, hogy közte és a följelentők között elszámolási viszony van, különben is azt az összeget, amelyet állítólag elsikkasztott, már a följelentés idejében deponálta a bíróságnál.

§ **Krausz Emil hazaszállítása.** (Fővárosi tudósítónktól.) Közöltük annak idején, hogy Krausz Emil vállalkozó a kolozsvári Remenyik-cég kárára 200,000 korona csalást követelt el, azután Londonba szökött, a hol egy harmadrendű szállodában álnév alatt tartózkodott; a detektívek a köröző levél alapján azonban felismerték és letartóztatták. — Mint most értesülünk, a kiadatási eljárás véget ért és a londoni bíróság értesítette a budapesti bíróságot, hogy Krausz Emil már a jövő héten utnak indítják hazafelé. Így hát ez az ügy, a melybe az időközben szabadlábra helyezett dr. Roth Sándor ügyvéd is bele van keverve, nemsokára fő tárgyalásra kerül.

H I R E K.

Éjjeli posta.

A nagybeteg József főherceg állapota.

Fiume, jan. 4.

Mint tudósítónk jelenti, a nagybeteg főherceg az éjszakát aránylag elég jól és nyugodtan töltötte.

Orvosai elhatározták, hogy ma délben jelentést adnak ki és azt csak abban az esetben mellőzik, ha a főherceg állapota lényegesen megjavulna.

Tegnap este 10 óra után a beteg elaludt és kevés megszakítással, az éjszakát nyugodtan töltötte.

A nagybeteg főherceg felesége és leánya állandóan közelében tartózkodnak.

József Ágost főherceg és felesége nem utaztak el József főherceg betegágyához, hanem egy megbízottat küldtek, aki a fenséges ur állapotáról sűrűn értesítéseket küld Budapestre a főhercegi palotába.

A beteg főherceg Fiumében a Guiseppe villában lakik, ahol már november hónapban szállt meg.

A máv. elnökgazgatója lemondott.

A mit már a vasuti sztrájk óta rebesgetnek, hogy Ludvig Gyula elnökgazgató nem marad meg állásában, ime valóra vált:

Mint értesülünk, az elnökgazgató már benyújtotta a kormányának állásáról való lemondását és a kormány ezt a lemondást el is fogadta.

Ugyancsak arról is értesülünk, hogy Ludvignál a késmárki választókerület számos előkelő polgára tisztelt és felkérték őt, hogy fogadja el a kerület által leendő jelöltetését a szabadelvűpárt programja alapján.

A lemondás azonban nem ezzel a mandátum-megkínálással, hanem a lezajlott vasuti sztrájjal van összefüggésben. A dolgok ekkora elmérgesedését minden oldalról az elnökgazgatóság magatartásának tulajdonították.

A máv. vezetőségében ezzel a lemondással nagyszabású változások fognak következni.

Harc egy tigrissel. (Éjjeli expr. tud.) Chinában nagyon gyakoriak a tigrisek. Legutóbb is rettenetes harca támadt egy munkásnak, egy utjában akadó tigrissel. A munkás rendes utját végezte, amikor hirtelen megdöbbenve látta, hogy előtte egy tigris fekszik. Hirtelen csapást mért a kezében levő baltával a fenevadra, amely azonban nem tette harcképtelenné a tigrist. Irtozatos harc keletkezett ember és állat között és hosszú tusa után sikerült a tigrist ismételt csapásokkal ártalmatlanná tenni. A veszedelmes helyzetbe került ember sulyosan megsérült, de megbosszulta magát azzal, hogy az elpusztított tigrist — 25 dollárért eladta.

Egy tanuló szerencsétlensége. (Éjjeli express tudósítás.) Tegnap reggel hét órakor rémes látványnak voltak tanui Budapestén a járókelők a Kerepesi-ut és körut sarkán. Bott Oszkár tizennyolc éves kereskedelmi iskolai tanuló iskolába sietett s hirtelenkedve ugrott le az egyik villamosról, hogy a másikra átszálljon. Valahogy leesett s a kocsik kerekei alá került, melyek ballabát teljesen lemetszették. Az erőteljes, viruló fiatalos vergődése a kerekek alatt borzalmasan rémes látvány volt. Hamarosan bevitték a Rókus-kórházba, hol eszméletlenül fekszik. Állapota veszedelmes.

Jenner és Keoskeméti. (Éjjeli express tudósítás.) Bécsi táviratunk szerint Jenner, a negyedmillió sikkasztó, Bécsben a Landesgericht börtönében az új év alkalmából számos üdvözetet kapott, köztük egy levelezőlapot, a mely képmását tünteti fel; a sikkasztó egy ládán ül, mely „500,000 korona” felirást visel. A levelező lapon ez áll: „Kedves Jenner: Boldog új évet! Barátja, Keoskeméthy”.

Gyermekek szerencsétlensége. (Éjjeli express tudósítás.) Budapestén Pollák József napszámos felesége ma reggel piacra ment s a Vörösvári-ut 84. szám alatti lakásában magukra hagyta kis gyermekeit, a négy éves Jósikát és az egy éves Jancsit. Mikor tíz óra felé hazajött, rémülten látta, hogy a bezárt ajtó résein keresztül vastag füst tödül ki. Benn a lakásban mind a két gyermeket élettelenül látta. A mentők a nagyobbik fiút életre keltették, a kicsi azonban megfuladt a füstben. A szerencsétlenség

Nagy jégünnepély és fényes tűzijáték!

f. évi január hó 8-án, vasárnap délután,
a MARGIT-fürdő jégpályáján.

A tűzijáték műsora:

1. Éjjeli nap a tengeren.
2. Jégesapok tüzből.
3. Üstökös csillagok széjjel robbanása.
4. Világító torony.
5. Ördög szeker tüzből.
6. Tüzhányó kitörése.
7. Port-Arthur utolsó napjai.
8. Bengali fény országából.
9. Nagy meglepetés.
10. Egyiptomi sötétség.

valószínűleg onnan származott, hogy Józsi ruhadarabokat talált az égő takaréktűzhelyhez közel vinni s ezek lángra gyuladtak. A fojtó, nehéz füst, a melyet a ruha égése okozott, megölte a fiúcskát. A holttestet beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe, a gondatlan anya ellen megindították az eljárást gondatlanságból okozott emberölés címén.

A megégett éjjeli őr. (Éjjeli expressz tudósítás.) Farkas Ferenc 48 éves őr, ma éjjel Oesterreicher Imre budapesti tűzifakereskedő Zsigmond-utca 57. szám alatti telepén a nagy hideg elől bemenekült egy szállító-kocsiba, amelyet, minthogy egyébre használni nem lehetett, berendeztek „éjjeli menedékhelynek”. Farkas nagyon be talált fűteni a vaskályhályban, amely áttüzesedett s lángra lobbantotta az egész régi, korhadtt és teljesen száraz faalkotmányt. Az őr nem tudott idejekorán kimenekülni az égő kocsiból. A telep munkásai mentették meg a haláltól. Így a súlyosan összeégett. Fején, karjain és a mellén szenvedett nagy és veszélyes sebeket. Az irgalmasok kórházába szállították. A kocsit porrá égett s a munkásoknak óriási erőfeszítésbe került, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozzák.

CSARNOK.

Anica.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

Borrai Géza megállott. Merengéséből az édes anyja szavai riasztották fel.

- Anyám!
- Igen, én vagyok. Észre sem vettél.
- Menjünk innen.
- Miért?
- Csak menjünk!
- De hát mi történt?
- Ne kérdezze édes anyám, csak menjünk.

— Egy tapodtat se, amíg nem beszélsz.
— Az égre, csak menjünk, mindent elmondok, de itt nem mondhatok semmit.

— Miért?
— Oh ne kérdezze!... Meneküljünk... Rosszul sikerült minden.

Erre már a Borrai Géza édes anyja is megindult. Ha rosszul sikerült, akkor csakugyan nem lehet egyéb menekvés a szökésnél.

Utközben faggatta az anyja Borrait, de az kínos tépelődésében mindég kitért a válaszadás alól. Néhány perc alatt azonban beértek a kis házmesteri lakba, ahol Borrai szintén nyilatkozott.

— Édes anyám, a sors beleszólt terveinkbe.

— Hogyan?
— Azt hittük, hogy Anica felett uralkodni fogunk az édes anyja révén, de hát ebből nem lesz semmi.

— Miért?
— Az Anica anyja meghalt.
— Irgalmas Isten!

— Igen. Ott a teremben, a vendégek előtt, a szive ölte meg. Anica kétszer is megcsókolta és a nem remélt boldogság megrepesztette a szívet. Az én fellépésem a legkellemetlenebb batást teremtette. Ha az Anica anyja életben marad, uralkodunk mindenki felett. Jól is indult minden. Amde, hogy meghalt, vége mindennek. Alig hittem, hogy a teremből szabadulhassak.

— Fiam, fiam! Hiszen akkor hajléktalanokká lettünk.

— Bizony itt nem tűrnek meg bennünket.

— Innen ki kell költözködnünk.

— Igen, igen, költözködjetek ki. Amde én ezt nem várhatom be. Nekem sietnem kell. Én menekülök. Majd híradással leszek arról, hogy hová mentem. Keressetek valami más hajlékot. Majd mindent jóvá teszek s meglássátok, hogy boldogságot szerzek én még nektek

(Folyt. köv.)

Dr. Rózsa Ignác

egyetemes orvostudor

az emésztőszervek betegségeinek szakorvosa.

Nyáron fürdőorvos Kálisbadban.

RENDEL piac-utca 32. Szedlák ház 8—10-ig délután 2—4-ig.

Csak előkelő társadalmi

állásuk köréből óhajtnak Debreczenben oly lehetőleg közéletű, tekintélyes egyénnel összeköttetésbe lépni, aki kevés szellemi munkával, folyton fokozódó tisztességes és discret mellékjövdelemre akar szert tenni. Névalírást ajánlatokat a társadalmi állás, kor és vallás megjelölésével Mosse Rudolf hirdetési irodájához Budapest, Ferenciek-Tere 3. kérünk, „Mellék-tövedelem” jelíggel.

A bálozó hölgyek figyelmébe!

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy **a legfinomabb izléssel készitek bál ruhákat és színházi blúzokat a legolcsóbb árban.**

Kifogástalan kiszolgálással iparkodni fogok tisztelt megrendelőim legmagasabb igényeit kielégíteni. Kiváló tisztelettel

özv. **Nuszbaúrné BRUNNER BERTA,**
Batthyanyi utca 6. szám.

Legújabb! Legújabb!

Amerikai módon való **vegyészeti ruhatisztítás.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudására hozni, miszerint a téli időnyre akként rendeztem be alantírt cég üzlethelyiségét, hogy a mai kor igényeinek megfelelően a nagyérdemű közönséget munkámmal kielégítem.

vegyészeti ruhatisztításra

elvállalok minden néven nevezendő férfi-, női- és gyermekruhát, tisztí egyenruhát, színházi öltözékeket, a legkényesebb világos színű női blúzokat, bál belépkéket, molli- és hatszt ruhákat, selyem és bársony bítózetet vagy bármily dús készítésűeket bontott és bontatlan állapotban.

Továbbá selyemmel himzett kézimunkák, asztalfutók, csipkék, szalagok, csipke gallérok és csipkefogóknak fehérítettnek vagy butorhoz illően bármily színre festetnek.

Végül a vegyészeti tisztításra adott férfi és női ruhát legcélsebb felbontatlan állapotban tisztítatni: felesleges elbontani, sőt bármily kényes és dús díszítésük legyen is egészen tisztítatnak, anélkül, hogy ezáltal színök vagy alakjuk változást szenvedne. A tisztított tárgyak vissza nyerik eredeti új színüket és azonnal használatba vehetők. Ugyszintén férfi szalon ruhák levasalását, és férfi ruhák javítását is eszközöljük.

Gyászruhák haladéktalanul festetnek és a leggyorsabban elkészítetnek,

Postal megbízásokat vidékre pontosan és lelkiismeretesen eszközölünk.

Főtörökvésem oda irányul, hogy 24 évi tapasztalatom annyira szakképzetté tett e szakmában, hogy kül- és belföld nagyobb városaiban levő üzletekkel munka kivitelben versenyezhetek, tehát a vegyészeti ruhatisztítás nemcsak takarékosági, hanem tisztasági szempontból is igen fontos.

Szíves pártfogását kérve mély tisztelettel maradunk

Péchy Bertalan,
mű selyemfestő és vegyészeti ruhatisztító, mint üzletvezető.

Mánárk József,
intézet tulajdonos, polgári és katonai szabó.
Vár-utca 2., Csapó-u. 18. szám.
Cégünk Vár-utca nyíló üzlet. Cégünkre tessék ügyelni.

Választási zászlók

tollak s jelvények

a leggyorsabban és legolcsóbban

„BOCSKAY”

zászlógyárnál,

Debrecen, Hunyadi-utca 5. sz.

Bejárat a Barna-utcaóráról.

Új asztalos és épületfa kereskedés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy **Debreczenben, a Posta-kertben, Falk Ármin és Társa kefégyára mellett**

Asztalos-, és épületfa raktárt

nyitottam, a hol is asztalosoknak, építésznek, ácsoknak, kerék- és kocsigyártóknak stb. a legkitünőbb anyagot tartom raktáron.

Különösen ajánlok faragott- és fűrészelt épületfát, deszka, lóc szindely- és gömbfákat.

Rendkívül előnyös összeköttetésem azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy a kívánalmaknak legjobban megfelelhettek.

Megrendelések elfogadtnak a telepen (Falk Ármin és Társa kefégyára mellett) és Simonffy-utca 55-ik szám alatti lakásomon, valamint telefon útján 386. szám alatt (kérem a telefon számot jól megfigyelni.)

Tisztelettel

BETTER IGNÁCZ,

épületfa és deszka kereskedő.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Levelezés.

„MÁKVIRÁG” levele van.

Ajánlat.

1 KGR. Papir héjú dió 20 kr., 1 kg. darált mák 40 kr. 1 kg. szép mazsola 36 kr., 1 kg. boszniai szilva 12 kr-ért kaphatok Kertész Miklós fűszerüzletében. Csapó-utca és kenyér piac-sarkán.

KIADÓ AZONNAL Kossuth utca 6. számú házban az udvarban két szobás lakás. Értekezhetni Kaszanyitzky Endrénél.

Debreceni első elektrotechnikai vállalat, Távbeszélő és Távjelző berendezésekre, villámhárítók, villamvilágítás és erőátvitelrejelzőtelepek, tűzjelzők, vizálási mérők. — Elvállal mindennemű az Elektrotechnikai szakmába vágó berendezések és javításokat FÖLDVÁRI L. Kossuth-utca 1. sz. az udvarban. Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges minden, nemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati-Physikai készülékek és telepek raktára. Kívánatra árjegyzéket ingyen, új töltési vilamos zseblámpák érkeztek.

NÉMET KISASSZONY alkalmazást keres gyermekek mellé. Ajánlatok kéretnek főpostára M. G. alatt.

70 KRAJCÁR egy óra javítása és tisztítás Pintér Dezső órásnál, Piacz- és Szent-Anna utca sarok.

PÉNZKÖLCSÖNT KEZESSEL, vagy kezes nélkül esetleg azonnal, ház és földbirtokra kedvező feltételek mellett, gyorsan folyósítást; drága kamatu kölcsönöket feleserél négyes kamatra Héry bank irodája, Debrecen Egyház-tér 3 sz. Nagy templom mellett.

HÖLGYEK tanácsot és segínyt nyerne, szülés esetén felvétetnek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Czim a kiadóban.

SZABNI TANITOK 10 koronáért. Cim a kiadóhivatalban.

DISZNÓULÉSRE rizkása 14 kr.-tól, valamint saját darálású fűszerek a legolcsóbban beszerezhetők Kertész Miklós üzletében Csapó utca és kenyérpiaç sarkán.

FEHÉRNEMŰ varrónő, ruha varráshoz is ért, ajánlkozik házakhoz esetleg gomblyukvarrást, javítást elvállal. Erzsébet-utca 63 sz.

SZEGEDI PAPRIKA különlegességek NAGY RAKTÁRA Lindenfeld J. Jenő fűszer és gyarmatárú nagykereskedésében Városház-u, 2

AZ ONDÓDON 10 és fél hold föld, és a Széchenyi kerében egy lakással ellátott kert eladó. Értekezhetni Dr. Megyery Pál ügyvéddel Szécsény, utca 35 szám

KÉT SZOBÁS lakás minden órán kiadó. Péterfia 2 szám.

COLUMBUS koresolya hét korona, Kondor, Merkur, Halifax stb. óriási választékban kapható Sümeghy Béla vaskereskedésében, Piac-utca, 65.

Eladás.

FOXTIERIER kölyök kutya, tiszta faj eladó, Cegléd utca 7 szám

EGY JÓ FORGALMU kis vendéglő italméréssel azonnal eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban

EGY JÓ KARBAN lévő zongora jutányos árral eladó. Értekezhetni lehet, Piacz-utca 42 szám, Fényirda.

NYOLCZAS SUTHLÉVORT Kazán ez évi nyomattal új csövekkel olcsón eladó. Csapó-utca 28.

JÓ KARBAN lévő zongora sürgősen eladó Teleky-utca 13.

Kereslet.

FÜSZERBERENDEZÉS megvételre kerestetik. Cim a kiadóban.

HENTES SEGÉD ügyes fiatal felvétetik. Jobbágy Ferencnél Szent-Anna-utca 39. sz.

IROD...SZOLGA, vagy hasonló minőségű állást keres egy szolid fiatal ember. Cim a kiadóban.

PIACZ UTCZAI fűszer üzletbe egy keresztyén pénztárnokné felvétetik. Cim a kiadóban.

ÜGYES detailista segédet és egy irodai gyakorlatnokot keresek. Ullmann Salamon fűszer- és csemege kereskedő, Piacz-utca 70.

SZERÉNY IGÉNYŰ fiatal segéd Piacz-utca fűszer üzletbe felvétetik.

FIATAL iparos 800 korona ovadékkal rendelkezik, egyleteknél pénzbeszedői állást keres. Cim a kiadóban.

LAPKIHORDÓ ovadékképes biztos fizetéssel, ugyanott ügynökök is felvétetnek. Fried, Pásti utca 3.

JÓ CSALÁDBÓL VALÓ LEÁNY irodai munkák végzésére felvétetik. A könyvelésben legalább némileg jártas előnyben részesül. Cim a kiadóhivatalban.

16449—1904. szám.

Széna eladási hirdetmény.

A nagyceserei vásártéren 1904. évben termelt 16 boglya széának nyilvános árverésen a helyszínén leendő eladására az 1905. év január hó 6 napjának d. e, 9 órája tüzetvén ki, ezen árverésre a venni szándékozók meghivatnak.

Debrecen, 1904. december 29.

A városi tanács.

Debreczen sz. kir. város világitási vállalata.

Árleszállítás.

A magyar gázizzófény részv. társasággal történt megállapodás értelmében 1905. január 1-től kezdve az **Auerizzótestek** árát **60 fillerre, az üveghengereket 50 fillerre** szállítjuk le.

A t. közönség b. tudomására hozzuk, hogy a valódi Auer áruk ezentul is csak a városi világitási vállalattól szerezhetők be és azzal fényerőre és tartósságra nézve semminemű utánzat vagy hamisítvány nem versenyezhet.

Az üzlet teljes felszerelése miatt ha-
sználva engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS
Szifft Aladár

Piacz-utca 24.

Divat és Béli Szövetek, Selyem batisztok, Himzett Moul, Delének, Mosó áruk, Kendők, Fehérneműek, fűzők, Nyakkendők, Kesztyők stb. Szabó kellékek és rövid áruk minden áron

végkiárusítottak.

Az üzlet helyiség kiadó.

Merklí Ferencz

fűszer-, csemege és borkereskedése Fűvészkert-u, 14.

Ajánlja elismert s tisztán kezelt kitünő minőségű borait,

egy üveg Villányi Siller O	kiváló 26 kr.
egy üveg Eremelléki O	kiváló 24 kr.
egy üveg Rizling O	kiváló 32 kr.
egy üveg Magyaradi O	kiváló 32 kr.
egy üveg Ezerjó O	kiváló 24 kr.

UJÉVI ajándékul

Zsebkendő, ING, Nyakkendő,
Gallér, Kézleő,

Harisnyák, **

Kötények ***

Kávés terítékek.

Függöny, Szőnyeg,
Pamlag, ág- és asztalterítők,
Kocsi takarók.

nagy választékban kaphatók

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár

MARADÉK

ÁRUHÁZ

Piacz-utca 19. szám.

Tisza palotával szemben.

Tessék megnézni

Több ezer méter selyem batisztot gyönyörű szép mintákban kaptam a legfinomabb minőségben, ugyszintén, vilkék, rózsaszín is sima fehérben, to-
vábbá fehér virágos, csikos és áttört batisztok is jöttek és azokat hallatlan ol-
csón árulom. Különösen olcsón adom a raktáron lévő összes barchettokat (Vellész)
Ingyen fénykép 5 forintos vásárlásnál.